

VESTI
IZ SLOVENIJE

ZIDJE ODHAJAJO. — Židje dinarjev globe. Predvojaška so si izposlovali od Tita dovolje-nje, da odhajajo v Palestino. La-dja Radnik jih je odpeljala že okoli 5.000. Na prvem transpor-tu ki je odšel iz Reke v januar-ju, jih je bilo kakih 700. Tudi iz zapora jih izpuste, če potem gredo takoj s prvim transpor-tom iz države. Iz Palestine so že poslali Titu svoje pozdrave in zahvale, v katerih ga zagotav-ljajo, da se bodo prizadevali, da bo Palestina "barjera proti mednarodnemu imperijalizmu in kapitalizmu." V celni Jugoslaviji je samo še kakih 7000 Judov, ki so specialisti v državnih uradih in imajo važne službe v admini-straciji. Transporte v Palestino organizira ameriško-judovski odbor, ki ga v Jugoslaviji zastopa Frederick C. White.

UMRLI SO: Boris Stefulja v Ljubljani, Marija Škrbinc, roj. Šušteršič, Vižmarje, Cecilija Ja-než v Smerju pri Ljubljani, Jožef Strahar v Celju, Ivan Sorčan v Polzeli, Bernard Lojk v Ljubljani, Franc Švegel v Gor-jah pri Bledu, Antonija Bren-čič na Vrhniki, Lojze Vindiš v Ljubljani, Marija Seidl v Lju-bljani, Ivan Dovč v Tomačevem, Frane Hočvar na Studencu, Jo-žef Dekman v Ljubljani, Valen-tin Lacin, v Ljubljani, Ivan Na-rat v Mariboru, Amalija Makovec v Grilav pri Ljutomeru, Dr. Fran Prisan v Laškem, Jožef Hrga v Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji, Ivan Rajš v Ribnici, Ana Planinšek v Ljubljani.

TUJCI V BEOGRADU. — V Beogradu in drugih mestih je le malo tujcev. Vsi ti morajo stanovati samo v določenih ho-telih. V Beogradu je za tujece določen hotel "Majestic." Tak-sijev ni. Tudi tujci, ki so prišli v Jugoslavijo brez avtomobila, morajo hoditi peš.

NA PUSTNI TOREK je pre-plaval Muro in s tem prekoratil mejo župnik Nemec iz Kapele pri Gor. Radgoni. Sila je mora-la biti velika, da se je spustil na tako nevarno pot. Prav tako sta pobegnili v Gradec tudi 2 na-meščena mariborske mestne elektrarne.

PREDVOJAŠKA VZGOJA. — Lansko jesen je bil izdan za-kon o predvojaški vzgoji pod katerega spadajo letniki 1928 — 32 z izjemo onih, ki so že od-slужili vojaški rok, ali so popol-ni invalidi, ali pa imajo TBC v zadnjem stadiju. Vse je ureje-no po fašističnem vzorcu — cul-tura militare. Predvojaška vz-goja je strogo obvezna in za tri-kratni izostanek prideš pred vojaško sodišče, kjer te zasijejo za 3 mesece zapora ali pa 20.000

Tri na dan

Nekatere ljudi zelo skrbi, ker zmagujejo komunisti na Kitaj-skem. Nam se zdi, da ni tako hudo, kot si predstavljamo.

Nam se zdi, da je voditelj ki-tajskih komunistov same strah pred zmagami. Skrbi jih, kaj bo, kadar bo treba urediti razbito in izstradano deželo!

Ljudje bodo pričakovali od nove vlade nebesa. In če jih ne bo, tedaj gorje vladil! In tudi to: Kdo bo držal na vajetih 450 milijonov Kitajcev.

CIO ZAHTEVA POVIŠANJE PLAČ ZA 3.000.000 DELAVCEV

Washington. — CIO je obja-vila svojo politiko glede bodočih zahtev v pačah svojega članstva. Nove zahteve bodo posta-vili za kakih 3 milijone delavcev. Organizacija hoče z vsemi zako-nitimi sredstvi uveljaviti zahte-ve delavstva povsod, kjer seda-nji pogoji in pogodbe ne odgo-varjajo razmeram in so v škodo delavstva. Predsednik Murray je opozarjal, da bo za četrto run-do borbe za povišanje plač po-trebna velika borbenost, še več-ja kot je bila v letu 1946, ko je bilo kakih 1.800.000 delavcev naenkrat v stavki. Rekel je, da bo verjetno moral poklicati v stavko milijon delavcev United Steel workers radi zahteve po povišanju plač, ureditve penzij in zavarovanja.

Seje narodnega izvršnega od-bora se je udeležilo 52 članov. Seje je napravila potrebne skle-pe proti unijam, ki so pod ko-munističnim vplivom in zlasti disciplinirala Farm Equipment Workers.

Iz raznih naselbin

MORRIS, ILL. — V tem me-stu je 6. maja umrl John Če-sarek, doma iz Sodražice pri Rib-nici na Dolenjskem. Pogreb se je vršil 9. maja iz cerkve Brez-madežnega Spodbetja na pokopališču Mount Carmel. Takaj zapuška svakinja, pet nečakov in dve nečakinja. Bolehal je štiri leta, odkar je zgubil nogo. Živel je pri nečaku, bratovem si-nu Antonu Češarek. Bil je član dr. Sv. Jožefa št. 2 KSKJ. v Ameriki je bil okrog 55 let. Ob času smrti je bil star 83 let.

Slovenci v Chile

Malo pred veliko nočjo je pri-spel iz Avstrije g. Mejač, lazar-rist iz Ljubljane. Njegovega prihoda so bili veseli zlasti naši ljudje v Santiagu, ker so imeli tako med seboj domačega duho-vnika za velikonočne praznike.

Veliko dobrega stori za nas in nam je kakor dobra mati č. s. Vincencija Kaplja, ki je prišla v Chile že pred vojno in je asi-stentinja usmiljenih sester. Nje-ne naklonjenosti in dobrohotno-sti ji ne bomo nikoli pozabili. Bog naj ji vse obilo povrne. Sredi aprila nas je malo pre-strahnil potres. Kaj hujšega ni bilo, le g. Frenku bi se kmalu župnišče podrla. Imel je še toliko moči, da je obdržal, da niso padle stene skupaj. Je pa men-da v tako slabem stanju, da je komisija ugotovila, da bo moral zidati novega.

Tito postruže kontrolo nad Madžari

Budapest, Madžarska. — Ju-goslovska vlada je prepoveda-la, da bi smeli madžarski avijoni, ki letijo iz Budimpešte v Tirano, pristajati v Beogradu. Če bi v bodoče kak madžarski avijon priletel na beograjsko letališče, bodo vse potnike pregledali če imajo tranzitno vizo.

Mrzla vojna v novem poglavju

Berlin, Nemčija. — Sovjetske oblasti so odprle promet s tovor-nimi avtomobili. Izjavile pa so, da je to dovoljenje samo začasno, morda samo za en dan, dokler se vprašanje ne pojasni. Zapad-ni zavezniki smatrajo, da Rusi zpet kršijo dogovor o ukinitvi blokade.

Sovjetska policija strelja na delavce

Berlin je v veliki železni-čarski stavki — Delavstvo proti sovjetski upravi — Več sto ranjenih in en mrtev

Berlin, Nemčija. — 15.000 nemških železničarjev je stopilo v stavko, ker jim sovjetska železniška uprava ni hotela plačevati v markah zapadnega Berlina, kjer oni živijo in delajo, ampak dobivajo plačo v sovjetskih markah, ki so štirikrat slabše. Zapadne sile se v zade-vo niso umešavale, sovjetska o-kupacijska oblast pa je ostro in z vsemi sredstvi nastopila, da bi stavko preprečila in zlo-mila. Sovjeti so najprej or-ganizirali 5000 mladih komu-nistov sovjetskega sektorja in jih skušali prepeljati v zapadni Berlin, da bi prevzeli posle na železniških progah. Ko se to ni povsem posrečilo, so sovjeti ob-lekli policiste in vojske v želez-niške uniforme in jih pošiljali na posamezne postaje. Stavku-joči so vse te manevre odkrili in hoteli preprečiti. Prišlo je do hudih pretepov med stavku-jočimi in stavko-kaži in med skupinami delavcev in komu-nistično nemško policijo. Komu-nistična policija je strelja-la v skupine delavstva. Vsi vla-ki v Berlinu, iz Berlina in v Berlinu so obstali. Unija želez-niškega delavstva je objavila, da stavka nima nikakega poli-tičnega namena in pomena, da stavkujoči hočejo samo prisili-ti železniško upravo, da jih plača v denarju kakršnega mo-rajo oni uporabljati pri kritju svojih dnevnih potrebščin, ne pa z denarjem štirikrat manjše vrednosti. Rusi so nekatere vlake spravili v obrat in jih o-premili z vojaštvom in strojni-mi puškami. V spopadih in ra-di streljanja je bilo več stotin delavcev ranjenih, le eden je bil ubit. Sovjetskega transpor-tnega šefa generala Pavel Kavš-nina je delavstvo napadlo in ga zajelo, ko je bil na inspekciji. Nemška policija sovjetskega sektorja ga je rešila iz rok de-lavstva. Na enem mestu so stavkujoči pretrgali progo, ker bi se po njej imel pripeljati vlak, ki so ga sovjeti opremili z vojaštvom in stavekokazi. Sig-nalne znake in druge prometne naprave so stavkujoči delavci na mnogih mestih pokvarili in odstranili.

Tečaj za učenje angleščine

Katoliški odbor za preselitev beguncev v Clevelandu je pri-re-dil izredno slovesnost. Prva skupina novih naseljencev je dovršila šolo angleškega jezika. Kurzi za angleščino imajo sedaj 50 učencev, samih odraslih za-četnikov. Kurzi so brezplačni. Prihodnji kurz se bo začel 21. junija. Absolventi prvega tečaja so prejeli diplome in s tem je bila združena mala, pa zelo prisrčna slovesnost, ki so se je udeležili člani odbora z Mngr. Murphy-je na čelu in učiteljski zbor. Kdor izmed novih naseljencev bi se rad hitro in dobro naučil angleščine, naj se javi v pisarni škofjskega odbora za begunce (Catholic Resettlement Coun-cil) v škofijaki pisarni na Cathe-dral Square, Superior Ave. in 9. St.

KMETIJSKI DELAVCI CIO izključil deset IN HOTELSKI USLUŽBENCI STAVKAJO

Rim. — Skoro milijon itali-janskih kmetijskih delavcev je stopilo v stavko v severni Italiji v dolini reke Padove in v okolici Rima. Groze, da bodo stavko še razširili na južno-italijanske po-krajine. Kmetijski delavci zahte-vajo iste p.ače kot jih imajo in-dustrijski delavci.

V mestu Bologna je generalna stavka. V mestu Florenca pa stavkajo hotelski delavci in uslužbenci. Radi neredov, ki so ponekod izbruhnili, je dobila po-licija v mestih okrepitev in te-ško orožje. Stalne oborožene pa-trole hodijo po ulicah.

Katoličani v novi Nemčiji

Rim, Italija. — Znanj kardi-nal iz Monakovega Mngr. Faul-haber je obiskal sv. Očeta. Avdi-jenca je splošno politično važna, ker se ravno sedaj ureja vpraša-nje Cerkve v novi nemški državi.

TRIDESETLETNICA DOSEDANJEGA IN ZAČETEK PRENOVLJENEGA NARODNEGA DOMA V NEWBURGHU

Tridesetletnico starega in ob-pona, da je Slovenski Narodni dom v prvih tridesetih letih ta-povečanega Slovenskega Narod-ko dobro napredoval, vsi so u-nega Doma na 80. St. pri Sv. Lovrenču je praznovala v nede-ljo novembra slovenska nase-ljina in vsi slovenski Cleveland-čani 600 ljudi se je zbralo v novi dvorani. Bili so pionirji in začetniki narodnega doma in mladi ljudje, ki imajo v njem svoje najprijetnejše zbi-rališče. Predsednik Joseph Le-kan je pozdravil goste, Frank V. Opaskar je duhovito vodil večer, prečastiti kanonik Oman je izrazil svoje veselje nad us-pehi narodnega doma Council-la Mias Frances Adler, a vaa-man Michael M. Lucak, zdrav-nik Dr. Anthony J. Perko, pe-ljovodja Ivan Zorman, predse-dnik Slovenske Dobrodelne Zve-zave, lastnik pogrebnega zavodja Louis Ferfolja in tajnik Doma Louis Zupan so govorili o dosedanjem delovanju doma, o gradbi nove dvorane in pre-no-vitvi. Vsi so izražali veselje in večer.

Razne najnovejše svetovne vesti

DETROIT. — Nastala je nevarnost, da se bodo pogaja-nja med Fordovimi podjetji in unijami razbila. Posredu-je kot federalni posredovalec Arthur C. Viat, ki je izjavil, da bo skušal obe stranki obdržati pri pogajanjih dokler bo le količkaj mogoče.

WASHINGTON. — Prejšnji tajnik za mornarico James Forrestal je skočil z okna bolnišnice, v kateri se je zadnje mesece zdravljal, in se ubil. Forrestal je bil državni tajnik za narodno brambo v drugi svetovni vojni. On je bil najbližji sodelavec pokojnega predsednika Roosevelta in sedanjega predsednika Trumana. V marcu je zapustil vlado in komaj deset dni nato hudo zbolel. Objavljeno je bilo, da je For-restal naenkrat pokazal znake umske oslabelosti vsled pre-velike utrujenosti in izčrpanosti. Med njegovo boleznijo so zdravniki malo poročali, razni obiskovalci pa so izrazili upa-nje, da bo okrevale.

CHICAGO, ILL. — Viharji so divjali po srednje-zapadni Ameriki v soboto in nedeljo. Povzročili so mnogo škode. Nekaj desetlin ljudi je pobitih in več sto je bilo ranjenih. Naj-močnejši viharji so bili v državah Illinois, Missouri, Indiana in Iowa. Veter je rušil hiše, ruval drevesa, trgal električne in telefonske žice in poškodoval vodovode. Samo v Shelburn, Ind., je vihar porušil nad 200 hiš in pobil 15 ljudi. Zelo poškodovani kraji so še: Terre Haute, Ind., Palestine, Ill., Cape Girar-deau, Mo., Clarksville, Mo., Alton, Wood River in Hartford, Ill., Cyrene, Eolia, Perry, Bowling Green, vsi kraji severno od St. Louis, in Hannibal, Mo. Zelo veliko škodo je trpela drž-ava Oklahoma. Vihar je šel tudi preko delov države Colo-rado.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Za vaše zdravje in vaša lastno korist—

Zelo priporočljivo je za vse osebe nad 15 let stare, da se dajo preiskati z "X" žarki, kar vam sedaj nudi protituberku-lozna liga popolnoma brezplačno. Dajte se preiskati v enem izmed navedenih prostorov, ki vam je najbližji.

23. in 24. maja v Martin Hardware Store 1085 E. 79. St.
23. in 26. maja v Chrysler Porris Co. 9216 Superior Ave.
26. in 27. maja v Ezella Movie Theatre 7007 Superior Ave.

28. maja v Urban Hi-Speed Service Sta-tion 7402 St. Clair Ave.

31. maja v Bliss in 68. Street Vogel obeh cest.

2. in 4. junija v St. Clair Recreation Center 6250 St. Clair Ave.

Ti prostori bodo odprti za preiskavo v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 2 popoldne do 8:30 zvečer; v soboto pa od 9 popoldne do 4 popoldne. Ob sredah ti prostori niso odprti.

Pozdravi iz Colorada—

Pozdrave pošilja iz Puebla, Colo. John Brodnik na 15704

sedaj v Pueblo na obisku pri svojih znanih.

Pozdravi iz Columbusa—

Slapnik Jr. Florist kegljačice Ann Budan, Stella Rupe, Ann Slapnik, Jo Gerbeck in Frances Milavec pošiljajo pozdrave iz Columbusa.

Obisk iz Kanade—

V soboto je v spremstvu svo-jega brata Jožeta Grdina in strica Antona Grdina obiskala naše uredništvo Mrs. Anna Žit-ko, ki je prišla na obisk iz Van-couver, B. C. Z njo je tudi sin Henrik, ki je mehanik - in-ženir pri Westinghouse Co., v Hamiltonu, Canada. Tukaj bo-sta ostala par tednov in če ju kateri izmed znancev želi videti, naj se zgleda pri Jožetu Grdina na 6113 St. Clair Ave. Dobro-došla in obilo zabave in razve-drila jima želimo v naši sloven-ski metropoli.

V bolnišnico—

V soboto popoldne je ambu-lanca Mary A. Svetek pripelja-la v bolnišnico Mary. Josephine Mainar iz 15002 Have Ave. Na-haja se v St. Alexis bolnišnici, kjer jo prijatelji lahko obišče-jo.

SPOMINITE SE NAŠIH BEGUNCEV V TUJINI S KAKIM DAROM!

U.S.A. obsoja volitve na Madžarskem

Budapest, Madžarska. — Pri zadnjih volitvah v državni parla-ment je komunistična ronta dobila 95.6 odstotka glasov. — Druge stranke niso imele kan-didirati. Komunisti imajo ab-solutno večino v novem parla-mentu. State Department je izdal izjavo, v kateri pravi, da te volitve niti malo niso poka-zale volje madžarskih volilcev, da je vlada iztrla vsako svobo-do političnega prepričanja in izpovedovanja pri teh volitvah. Madžarska vlada ne izpolnju-je svojih obveznosti, ki jih je podpisala v mirovni pogodbi. Zato so volitve, ki so se izvršile, v mednarodnem redu brez po-mena.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

(JAMES DEBEVEC, Editor)

Henderson 0628

Cleveland 3, Ohio

MAY						
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

No. 101 Mon., May 28, 1949

Sklepi ameriškega delavstva

Te dni sta zopet zborovali dve naši največji delavski organizaciji Ameriška delavska unija in Unija industrijskega delavstva CIO. Zborovanja so minila, objavljene so bili sklepi in resolucije, ki bodo kmalu pokazali svoje posledice na naše gospodarsko in socialno življenje. Vsak kdor nima zaprtih oči, mora videti, da sta veliki delavski zvezi postali najmočnejši činitelj v našem napredku in razvoju. Mora torej vse kar se v teh velikih združenjih ameriškega delavstva godi, biti tudi predmet naše skupne pozornosti.

Velika je odločitev naših delavskih zastopnikov, da se hočejo popolnoma otresti škodljivega vpliva rušilnih sil komunizma. Zgodovinsko važna je odločitev, da hoče naše delavstvo ven iz svetovne zveze strokovnih unij, ki je prišla pod komunističen vpliv. Obe delavski organizaciji sta sklenili, da bosta skupno z drugimi strokovnimi delavskimi združenji v svobodnih državah napravili novo svetovno združenje brez komunistov. Ameriško delavstvo torej na svojem stanovskem polju izvaja posledice, ki so nujne vsled svetovne politike komunizma. Ameriško delavstvo noče komunizma doma, noče pa tudi, da bi preko delavskega stanu komunistični imperijalizem gradil svoje podružnice in postojanke po svetu in posebej v Ameriki.

Zadnji dogodki so posebno jasno pokazali, da mora vsaka delavska organizacija pod komunističnim vplivom biti Moskvi pokorna. Vsako delavsko gibanje, ki pade pod vpliv komunizma je v nevarnosti, da prej ali slej postane orodje komunistične internacionale in njenih ciljev za svetovno revolucijo in svetovno gospodstvo. Delavstvo vidi, da so strokovne organizacije v drugih deželah, ki so delale kompromise s komunisti, prišle v mreže moskovske politike, ki jih je neusmiljeno izrabljala, ne za delavske stanovske interese, ampak za čisto politične cilje sovjetskega imperija. Naše delavstvo je slišalo pozive na veleizdajo, ki so jih na komando Moskve dali voditelji komunizma v Evropi, naše delavstvo je z grozo gledalo kako so delavske mase morale iti na barikade v Franciji in Italiji na komando moskovski gospodarjev, pa če je bilo še tako v škodo delavskim interesom samim. In v naši Ameriki se odkriva težka slika komunističnih intrig, ki so imele za cilj, da bi se vse naše delavske organizacije zapredle v komunistične mreže in bi se delavci dali zlorabiti za krvavo revolucijo proti svojem lastnemu narodu in svoji lastni domovini. Vse to je delavstvo spoznalo in po tem spoznanju ravnalo. Zato je ameriško delavstvo postalo vodilno v gibanju za popolno odcepitev od komunistov na mednarodnem terenu, hoče svojo mednarodno zvezo, ki naj ima na skrbi splošne svetovne delavske koristi a naj ne služi nikakemu posebnemu političnemu gledanju in programu, zlasti nikakim diktaturnim totalitarstvu. Sklep se že izvršuje. Delegati so odpotovali v Švico, da tam osnujejo novo mednarodno delavsko zastopstvo. Ameriško delavstvo je zopet pokazalo, da je na višini, da ima močan čut odgovornosti, da ima smisel ne le za svoje stanovske stvari, ampak, da hoče svojo domovino podpirati v njenih naporih, da se svetu ohrani mir in demokratična ureditev, da se očuva svoboda človeka, stanu in narodov. Amerika je vodilna v teh prizdevanjih in med Amerikanci, delavci nočejo zaostajati.

Ne zaostajati ampak zopet prednjačiti v borbi za svobodo proti vsem nevarnostim, ki jo ogrožajo. Zato je odbor z politično vzgojo ameriške delavske federacije izdelal kar konkreten in obširen program kakšno naj bi bilo ravnanje naših državljanov v sedanjih in bližnjih mednarodnih nastopih. Konkreten predlog in resolucija povesta, da ameriško delavstvo želi, da Amerika prav nič ne popušča od svojega dosedanjega stališča napram sovjetom. Delavstvo svari pred vsako ponovitvijo politike Apeasementa in izraža najodločnejšo voljo delavskega stanu v Ameriki, da se brani vse dosedanje pridobitve demokracije v zapadni Evropi in da se za bodoče postavljajo zahteve, ki naj prinesejo demokratične svobode tudi narodom za železno zaveso. Zlasti je resolucija določna glede politike v Nemčiji. Nemčija naj bo demokratična država, naj se vključi v zvezo zapadnih demokracij, naj se obnovi kot miroven činitelj v sporazumu in sodelovanju s sovjetskim zastopstvom ali pa tudi proti njegovi volji, če bi tako sodelovanje odklonil. Nič popustiti na škodo demokratičnih načel, to je zahteva resolucije. Če bo treba naj ameriška moč dokaže sovjetom, da ne bodo več nič slepomšili in naj ne pričakujejo, da bodo Ameriko uspalali z navideznimi koncesijami.

Kakor je beseda ameriškega delavstva močna in odločna v zunanje-političnih rečeh, tako je jasna tudi v notranji politiki. Dasi delavstvo ni zadovoljno z dosedanjim delom kongresa, dasi je pričakovalo, da bo program, ki je pri

zadnjih volitvah zmagal, hitreje prišel na papir kot postava in v življenje kot del našega novega reda, vendar ni v sklepih nikakih znakov škodljive depresije ali celo hujšakajoče nestvarnosti. Nasprotno. Vsi sklepi samo ugotavljajo dejstva in dajejo navodila kako naj organizirano delavstvo nastopa, da bo svoje cilje doseglo z mirnimi in zakonitimi sredstvi ob popolnem čuvanju sloge in vzajemnosti z drugimi stanovi svojega naroda.

Glede notranjih razmer v delavskih unijah je zadnje zborovanje delavskih zvez korak naprej. Komunistični rovarji v delavskih unijah so dobili nove udarce in doživeli nove poraze. Strojovne zveze ki so v komunističnih rokah so bile predmet splošne obsodbe. Posebno CIO je v tem oziru bila neizprosna in je kar naravnost žigosala gotove zveze, da uporabljajo komunistično orožje strahovanja, netolerantnosti, rasnega sovraštva in druge metode, ki nimajo mesta v dostojni delavski strokovni organizaciji.

Ameriško delavstvo ve prav dobro, da bo imelo še trde stanovske boje. Ono pozna tudi svoje nasprotnike v demokratični ameriški družbi. Izdelalo je tudi v tem oziru svoje zahteve in svojo politiko. Ali to je važno, da je v glavni liniji vedno jasno. Nobene trenutne težave, naj so še tako hude in boleče, ne zmotijo delavskih vrst, da bi zašle na pota, ki vodijo v totalitarstvo in tiranijo. Nasprotno; delavstvo pri vsaki priliki pove svoje demokratično stališče in podčrta čut odgovornosti napram narodu kot celoti. Prav v tem je naše delavstvo veliko, je naš ponos in naše upanje ter zgleden učitelj delavstva drugod po svetu.

BESEDA IZ NARODA

Prof. Matija Tomc:

Ivanu Zormanu ob 60 letnici

Ze lepa vrsta let je minila, kar si dopisujem s prijateljem Ivanom Zormanom, pesnikom in skladateljem. Ne poznam ga osebno, znan mi je samo iz pisem, iz katerih pa lahko sklepam na njegov značaj: prijazen je, ljudomil, prestrjeljiv; pri svojih odgovorih je vedno točen. Ko mu je pred leti umrla ljubljena žena, sem videl iz pisma, da je njegov značaj tudi izredno mehak in nežen, ker ga je smrt drage soproge tako globoko pretresla, da se mu je za trenutek zdela, kot bi njegovo življenje od takrat dalje izgubilo svoj smisel; pa se je kmalu spet zbral in šel pogumno po svoji začetni poti.

O današnjem jubileju Zormanu tudi nisem vedel, koliko je star. Sporočili so mi, da praznuje letos 60 letnico svojega življenja. Lahko jo praznuje z zavestjo, da je bilo njegovo dosedanje življenje polno bogatih sadov in da smemo pričakovati od njega tudi v bodočih letih, ki naj mu jih dobri Bog nakloni, še marsikaj lepega na pesniškem in skladateljskem polju.

Moram reči, da tudi njegovih skladb do zadnjega časa nisem kaj prida poznal. Prišle pa so mi tudi te v roko in z zanimanjem sem si jih ogledal. Kako jih presojam?

Kot pri vsakem umetniku tako se tudi v Zormanovih skladbah zrcali njegov značaj: ljubke so, preproste, pa vendar globoko občutene.

Poglejmo na pr. ženski zbor "Dobro večer, ljubo dekle": kako mu glasovi gladko, prijetno tečejo; kako so harmonije občutno podane!

Isto velja za njegov mešani zbor "Oj, večer je že," ki mehko zveni; skladatelj je svojem lastnemu besedilu znal dati v glasbi najbolj odgovarjajoč izraz.

Drugačen je mešani zbor "Zdravica." Po izrazu je preprost, po značaju pa krepak, prava odločna koračnica.

Lahkotno, kot bi poslušali žuborenje potoka, se giblje mešani zbor "Ob potoku"; kot njegove druge skladbe, tako je tudi ta zbor po obliki jase in lepo zaokrožen.

Še vrsto njegovih samospelov si oglejmo! Pri rokah imam naslednje samospelve: "Ladje bele, ladje bele," "Nevesta," "Nekje v Franciji" in krepke "Črčke." Na prvi pogled lahko ugotovimo, da polaga Zorman glavno pažnjo na glas, ki se lepo razvija. Klavir je v splošnem podrejen glasu, vendar je dosti samostojen in

izrazit; varuje se preobiloženosti, ki bi glas zasenčila. Tako se drži skladatelj zlatega pravila, naj daje klavir glasu oporo, ne sme ga pa ubiti.

Iste značilnosti lahko opazimo tudi pri dvospevih, ki sem jih dobil na vpogled. To so: "Pred slovesom," "Dekliška pesem" in "Izprehod." Oba pevaka glasova se lepo ujemata; klavir ju samo podpira in na gotovih mestih njuno važnost podčrtava, ne sili pa v ospredje.

Še eno skladbo, to pa iz področja cerkvene glasbe, naj omenim. To je skladba "O naša gospa" za mezosoprano z orglami in za mešani zbor. Ker je skladba cerkvena, zveni vse drugače kot prej omenjena svetne skladbe: umirjena je, po božnost, diha iz nje, ljubezen do naše nebeške Matere in Kraljice. Posebno zaključni mešani zbor se lepo razvija.

To bi bila kratka označba nekaterih Zormanovih skladb, ki so priromale čez morje v stari kraj. To je samo en del iz njegove bogate zakladnice; pa že te skladbe kažejo, kako je naš jubilar neumorno delaven na glasbenem polju in kako zna s preprostimi sredstvi veliko povedati. Naj bi ostal tako delaven prav do skrajnih mej svojega življenja. Potem bo z veseljem gledal na svoje življenjsko delo in bo z zadovoljstvom rekel: "Hvala Bogu, nisem zapravil talentov, ki mi jih Bog dal! Vsi so obrobili stoteran sad Bogu v čast in slovenskemu narodu v korist!"

O kampanji Slovenske moške zveze

Cleveland, O. — Na zadnji glavni seji SMZ so mi glavni uradniki dali šaržo kampanjskega managerja, da vodim, posebno pa da kaj pišem o kampanji. Pa, malo je lenobe, malo in to je največ: ni časa. Kaj bom drugače ogavil, ko je pa tako pa nič drugače. Sprejel sem, obljubil, pa odlašal, dasi je že precej časa, odkar mi je gl. tajnik Lauter poslal seznam kako naša kampanja napreduje. Zdej, ko mi je to zaupal, moram jaz pa po ukazu in sklepu obesiti na ta veliki zvon in povedati kako kampanja napreduje.

Takole Lauter piše: Pri podružnici št. 1, ki je v Barbertonu, so napredovali za 3 nove in prav tako pri št. 2, ki je v Chicagu. Seveda se pa naš Benevol ne da kar tako ugnati v kovaži rog, pa je skomandiral tako jih pridobiti toliko novih kot pri obeh omenjenih podružnicah. Koliko je to število pa sami preračunajte. Tam v Girardu, pri podružnici št. 4, so pa rekli: Ne boš. Ako jih ni vsaj

10, ni nič, pa so šli in jih pridobili 10. Imenitno kaj?

Ampak, da ne pozabimo omeniti št. 5, ki itak nosi zastavo vsespovsod in hočejo biti naprej kot Ribničan, tam pa so dobili kar 14 novih. Tony Krampel noče biti zadnji pač pa prvi in tako se je privgibal, da prvenstva ne da on iz rok. Pri podružnici št. 6 so bili pa enakih misli in jih prav toliko dobili kot pri podružnici št. 5. Da gre tako, je pa zasluga John Taurfarja, ki vodi kampanjo za SMZ, pri podružnici št. 6 tako, da če zaenkrat ne more prekositi št. 5 in Krampelna, pa gre strumno vstric Krampelna. Ja, John je pa za tak "žab."

Jaz mislim, da ne bo škodilo, in Taurfar ne bo hud če povem, da je v prvi svetovni vojni tam v Galiciji John streljal na Ruše z topovi; dočim smo se mi drugi trudili z puškami pa pošiljali pozdrave Rušom z malimi svinčenkami, je John metal iz topov granate in šrapnele, da je res kaj zaleglo. Če je pri tem razbij kako rusko baterijo mi pa žal ni znano. Pa najbrže brez tega tudi ni bilo. Tako vidite John zdaj vodi boj pri št. 6 in Krampel bo moral krepko prijeti pa pljuniti v roke, če hoče, da bo užugal Johna, ki je star kanonir.

Tako vidite sem vam malo povedal o kampanji SMZ o številkah, ki so radi že gori omenjenega vzroka prišle v javnost malo bolj kasno, ampak ne prekasno.

Ja, zdaj pa še o drugih podružnicah. Pri št. 8 so napredovali za 3 nove člane, pri št. 14 pa za 9 novih članov. Kdo vse tam vodi kampanjo, pa ne vem, a firbčen pa sem kdo neki, da so.

Če mi bodo v prihodnjici zaupali to, jih bom obelodani in prav tako one v Chicagu in one v Girardu. Ne vem ali je Girard kampanjski manager Anžiček ali kdo drugi in prav tako mi ni znano kdo v Chicagu. Ali John Gottlieb?

Vsekako, fantje, le stopite malo na plan za SMZ, da bomo tem močnejši. Saj je tudi SMZ vredna, da napreduje, ker združuje slovenske moše in fante v svoji organizaciji, ki je naša. Ako je kdo, ki želi kakkega pojasnila, se lahko obrne na glavni urad, ali pa tudi na podpisane. Zlasti je naša želja, da bi se organizirale podružnice SMZ tudi po drugih naselbinah, kjer jih še ni. Tam pa, kjer so že, da pa pristopijo.

Naj torej za danes zadostuje, pa še ob priliki kaj.

Jože Grdina,
6113 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

Ampak — od česa?

Na nekem banketu, ki so ga priredili na čast pesniku, so gostje klicali: "Naj živi naš pesnik, naj živi!" Ko je bil banket končan in so klici ponehali, je vstal pesnik in vprašal: "Od česa pa naj živi?"

NAŠA MICKA IMA TUD BESEDO

Ura še ni bila tri popoldne tisti zgodovinski petek, ko so me ainkvartirali v bolnišnici, pripoveduje dalje naš, zato sem mislil, da bi še nekoliko posejed in počakal na večerjo, predno grem v listje. Ampak, kadar se človek poda v bolnišnico, je prav tako, kot bi postal državljani kakšne totalitarne države onstran železnega firnka. Potem si samo številka, ki je pribita na vratih tvoje sobe. Tako sem jaz postal tisti petek popoldne številka 72 in tej številki so potem predpisovali in predbacivali razne krogljice, praške in diete ter vse, kar je sprevedel zdravniški štab, da bo za to številko in njenega prebivalca najboljše za ta svet.

Prijazna oberkomandantka našega revirja, ki je spadal pod osebno nadzorstvo č. sest. Kornelije, je bila prijazna samo toliko, da me je zvalila v moj bodoči kvartir, potem je pa takoj pokazala, kako bo poslej šlo v tem okolišu. Bolnišnica je razdeljena v številno oddelkov, v vsakem oddelku je za vrhovno nadzornico ena usmiljenih sester, ki vodijo to bolnišnico. Vsaka sestra ima pa za pomočnico glavno bolničarko, ta pa pod svojo komando bolničarke in navadne služkinje. Potem gre pa v vsakem oddelku, kakor je pri volji sest. nadzornice. Ako je ta sitna, je sitno vse do zadnje brišče in še nočna posoda pri bolnikovi postelji se nič kaj dobro ne počuti. Ako je pa sest. nadzornica bolj na veselo stran, je vse veselo, obenem pa bolj površno, ker nima nihče pravega respektja do vrhovne oblasti.

Bolničarka našega revirja, ki je imela glavno saržo za sest. nadzornico, je bila sicer zelo prijazna, ampak če je rekla "ja," je to pomenilo "ja" in nič drugega. Tako lepo navdalo smo imeli pri vojaki, ki je zelo priporočljiva včasih. Sest. nadzornica v našem bečirku je stara čez 80 let in je ravno tiste dni, ko sem jaz počastil bolniško podjetje s svojo pričnočnostjo, obhajala 60. letnico, odkar je stopila v red usmiljenk. Je zelo prijazna in bolnikovo sobo obišče vsaj desetkrat na dan. Vselej te vpraša: kako se počutiš, če imaš

kako željo, ali sploh, kaj bi rad. Pri tem ji pa leti pogled po vseh kotih sobe, po omarah in stolah in ako vidi kaj narobe, kmalu po njenem odhodu iz sobe prileti katera izmed bolničark in popravlja, kar je sest. opazila v nepravilnem položaju ali stanju.

Tako sem jaz po enem mesecu cartanja v postelji prvič sedel na stol za 10 minut; ne več, ne manj: zdravnik je ukazal po 4 tednih postelje vsak dan po 10 minut sedenja na stolu. Lahko rečem, da mene niso sleparili, ker sem imel pri sebi dobro uro. Ko me je gonila bolničarka drugi dan nazaj v posteljo, sem ji dokazal, da sem na stolu šele 9 minut in da imam pravico še eno minuto na stolu. O, ne, mene že ne bodo!...

Ker sem ravno pri sestri nadzornici, naj še povem, predno pozabim, da me je prav ona odvadila kajenja. Cesar ni zmogel ves svet, to je napravila slabotna ženska, ki jih ima že precej nad 80. Kmalu sva postala prijateljica in če je bila le v bližini, je gotovo pokukala v mojo sobo in me vprašala po zdravju. Seveda, jaz sem se vedno "imenitno" počutil. Saj se res nisem mogel pritožiti. Zdravnik je ukazal 4 tedne neprestanega in absolutnega mirnega ležanja v postelji. Postelja je bila mehka in se je posebno sprva kar prijetno ležalo. Micka mi je nosila časopise in revije, pa sem venomer čital in kadil, kadil in čital, pa spet čital in kadil. V moji sobi je bilo vedno kot bi pravkar peljal skozi gemštar. Nihče mi ni rekel, da ne smem kaditi, vprašati jih pa nisem hotel, ker sem se bal, da bi mi potem kajenje prepovedali.

Opazil pa sem, da se je sest. vesele, kadar je stopila v mojo sobo, najprej ozrla v pepelnik, poleg postelje. Mislil sem, da gleda, če sem pustil kakšen posebno dolg konec od cigarete, ali kaj. Takoj po njenem odhodu je prišla pa katera od bolničark, pobrala ugasle ostanke cigaret in jih zmetala v papirnato vrečko, ki so mi jo nalašč za take stvari pripeli ob postelji. Ker sem zelo odprte glave, sem doglal sam pri sebi, da se sest. boji, da bi vrgl goreč ostanek cigarete v pepelnik, ali pa morda zraven kam, na preprogo, ali pa na posteljo, kar bi bilo zelo neprimerno. Vprašal sem eno izmed bolničark glede tega in ta mi je rekla, da se sest. zares boji, da bi bolnik, ki kadil v postelji, zaspal in cigareta ali cigara bi vnela posteljo, kar se je že dostikrat pripetilo. No, če je pa tako, sem si mislil, jim bom prišel pa nasproti in na 30. marca 1949, natančno ob 9 zjutraj, sem bolničarki pokazal zadnjo cigareto, ki sem jo pokadil v tej bolnišnici, ali pa sploh še kdaj na tem svetu. Razume se, da mi tega nihče ni verjel, saj so vedeli, kako kadilci opuščajo kajenje: za en dan ali kaj takega. Toda takoj je ves moj okraj zvedel, da sem nehal biti očiten grešnik in da bom opustil cigarete. Pa res, ali zares, ali samo za nekaj časa — tako so me spraševali. Sestra prednica mi je menda edina verjela, ker prišla je popoldne v mojo sobo in mi iskreno rekla: Bog vas blagoslovi, ki ste napravili tako zaoblubo! Vi ne veste, kako vsa trepetam, kadar vidim bolnika kaditi v postelji!

In kadar sem potem pretikal po omarah in iskal cigarete, mi je stopila pred oči častljiva oseba sest. Kornelije in nisem kadil. Od 30. marca 1949 nisem imel še cigarete v ustih in kdor je kdaj kadil, ta ve, kaj se to pravi. Vse sem si že prislužil, zdaj delam še za nebasa s tem krotanjem silnega poželenja po cigareti, samo en dim... nak... perme!

Bomo še povedali o našem, kako mu je šlo v tistem bečirku.

Oprostite mi, ko se smejem, pravi 76 let stara slonova samica Toka, ko se smeje svojem mladiču "Droll Novice." Tako je 15 let star, pa se še ni naučil ubogati svojih predstojnikov v živalskem vrtu v Parizu in je za nepokorščino kaznovan.

A. S. Puškin:

Kapetanova hči

"Kakor je tvoja volja," je odgovoril Saveljič, "a jaz nisem samo svoj človek, zato sem odgovoren za premoženje svojega gospoda."

V Pugačovu se je menda obudilo velikodušje. Obrnil je konja in odhajal, ne odgovorivši besede. Švabrin in starejšine so mu sledili. Trume so zapustile v vrstah trdnjavo. Ves narod je spremljal Pugačova. Ostal sem s Saveljičem na trgu sam. Ta je še vedno držal svoj seznam v roki in ga ogledoval z tožnimi očmi.

Videč moje dobro razmerje do Pugačova, se je hotel z njim okoristiti, a njegova premišljena namena se mu ni obnesla. Misli sem ga že ošteti za njegovo neumestno gorečnost, pa smeh me je posilil.

"Le smejaš se, gospod," je rekel starček, "le smejaš se, a vidiš bomo, kako smešno bo, ko si bomo morali znova nakupiti ukradene reči."

Hitel sem v hišo očeta Gerasima, da bi se sešel z Marjo Ivanovno. Popova žena mi je prišla z žalostnim sporočilom naproti. — Ponoči je bila Marja Ivanovna v silni vročici. Ležala je v nezvesti in se motila. Akulina Pamfilovna me je peljala v njeno sobo. Tihno sem stopil k njeni postelji. Izprememba na njenem obrazu me je osupnila. Bolnica me ni spoznala. Dolgo sem stal poleg njene postelje, slišal nisem niti očeta Gerasima, niti njegove dobre žene, ki sta me menda tolažila. Mračne misli so se mi podile po glavi. Položaj zapuščen, uboge sirote sredi nebrzdanih upornikov me je silno strašil, ker sem se zavedal svoje popolne nemoči. Švabrin in vedno švabrin mi je najbolj šel po glavi.

Imenovan od samozvanca vrhovnim poveljnikom v trdnjavi, kjer je prebivala nesrečna deklica, nedolžni predmet njegovega sovraštva, je bil sposoben na vse. Kaj mi je bilo stori? Kako ji pomagati? Kako jo rešiti izrok sovražnikov?

Preostajalo mi je eno samo sredstvo: odločil sem se takoj odpotovati v Orenburg, da bi pospešil osvoboditev bjelogorske in po svoji moči k temu tudi sam pripomogel. Poslovil sem se od duhovnika in njegove žene, goreče priporočujoč njunemu varstvu njo, katero sem smatral za svojo. Prijel sem roko uboge deklice, poljubljal jo in molil s solzami.

"Srečno!" mi je govorila popova žena, spremljajoč me iz hiše. "Srečno, Peter Andrejič! Morebiti se vidimo še kdaj v boljših časih. Ne pozabite na nas in pišite nam večkrat! Uboega Marja Ivanovna nima sedaj razen vas niti tolažnika, niti zaščitnika."

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogel St. Clair Ave. in E. 88th

DO YOU GET ENOUGH VITAMINS?

...and keep your body in good health by taking the vitamins that are essential to your health.

...and keep your body in good health by taking the vitamins that are essential to your health.

ONE A DAY
VITAMIN CAPSULES
MADE IN AMERICA

Ko sem stopil na trg, sem za hip obstal. Ozrl sem se na vse strani, se poklonil pred njimi, in sem zapustil trdnjavo odšel po orenburški cesti. Spremljal me je Saveljič, ki se ni hotel giniti od mene.

Zatopljen v premišljevanje, sem korakal po cesti; zdajci sem začel za seboj konjski topot. Ozrl sem se in zagledal kazaka, ki je jezdil v diru iz trdnjave za nama. Držal je za povodec baškirskega konja in mi dajal z roko znamenje, naj počakam. Obstal sem in spoznal našega kazakega podčastnika. Ko je naju došel, je skočil s svojega konja in mi podal povodec drugega, rekoč:

"Vaše blagorodje, naš batko vam daruje konja in kočuh s svojega hriba. (K sedlu je bil privezan ovčji kočuh). "Vrhutega," je pristavil obotavljaje podčastnik, "vrhutega vam pošljim ... pol rublja ... katerega sem pa med potjo izgubil; odpuštile mi velikodušno."

Saveljič ga je pogledal po strani in zarežal nanj: "Izgubil med potjo! A kaj ti zveni v žepu? Da nimaš vesti!"

"Kaj meni zveni v žepu?" je odgovoril kazak, ne da bi prišel v zadrego. "Bog naj ti bo milostiv, starec! — Tako rožlja uzda, ne pa denar."

"Dobro, dobro," sem izpregovoril, da bi končal začeti preprič. "Zahvali se v mojem imenu onemu, ki te je poslal, a izgubljeni denar izkušaj nazaj grede najti in obdrži ga za napitnico."

Pri teh besedah je odjahal v diru proti trdnjavi, držeč eno roko v žepu; za nekaj trenotkov je nama že izgubil iz oči.

Obšel sem kočuh, zahaljal konja in posadil Saveljiča za seboj na sedlo.

"No vidiš, gospod," je rekel starček, "vidiš, da ni bila moja prošnja na lopova zastoj? Tat se sramuje. Dasi to dolgotrajno baškirsko kljuse in ta ovčji kočuh niti polovico toliko nista vredna, kolikor so nama pokradli potepuhi in kolikor si mu ti sam izvolil dati, nekaj pa je vendar. A bolje nekaj kot nič."

X.

Oblega.

Prešel je hribe in doline in je premotril grad, kot orel iz višine, iz stana dal ukaz, da v noči ogenj skrit v nabitih topih naj neso pod grajski zid.

Heraskov.

Ko sva se bližala Orenburgu, sva zagledala množico kaznjencev z obritimi glavami in z obrazi, katere so bile izkazile kletke rablja. Delali so pri utrditvah pod nadzorstvom garnizijskih invalidov. Nekateri so odvažali v samokolnicah smeti, ki so napolnjevale rov, drugi so odmetavali zemljo; zidariji so nosili na nasip cpeko in popravljali obzidje.

Pri vratih je naju ustavila straža in zahtevala od naju potni list. Čim je seržant zaslišal, da prihajava iz Bjelogorske, naju je odvedel naravnost h generalu.

General sem dobil na vrtu. Pregledoval je mlade jablane, s katerih je bil že stresel jesenski piš orumenelo listje, in jih je s pomočjo starega vrtnarja skrbno zavijal v toplo slamo. Na njegovem obrazu se je izrazil notranji mir, zdavje in dobrodušnost. Oveselil se me je in me začel izpraševati o groznih dogodkih, katerih sem bil priča. Razložil sem mu vse natančno. Starček me je pazljivo oslušal in obrezoval med tem suhe veje.

(Dalje prihodnjik).

KOLEDAR

DRUŠTVENIH
PRIREDITEV

MAJ

28. — Društvo sv. Katarine št. 29 SZS, ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

29. — Društvo Najsv. Imena pri fari Marije Vnebovzete bo obhajalo 20 letnico obstanka v Slov. domu na Holmes.

JUNIJ

3. — St. Vitus Cadets št. 25 SZS, ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

4. — 23. Ward Democratic Club ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

5. — Društvo Soča št. 26 SDZ priredi piknik na prostorih Doma zapadnih Slovencev 6818 Denison Ave.

11. — Društvo sv. Cecilije št. 37 SDZ ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

12. — Društvo sv. Križa št. 214 KSKJ priredi piknik na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

18. — Sportman Club društva št. 1 SDZ ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

19. — Gospodinjinski klub na Prince Ave. priredi piknik na prostorih SND na 6818 Denison Ave.

26. — Društvo sv. Antona Padovanskega iz Newburgha ima svoj letni izlet na prostori Anžke Sirkove na Summit Ad.

26. — Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ ima svoj letni piknik na Močilnikarjevih prostorih.

JULIJ

4. — Klub društev Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. priredi svoj letni piknik na George Kilijopi farmi (off Eddy Rd. v Wickliffe, O.)

24. — Piknik fars Marije Vnebovzete na cerkvenih prostorih.

AVGUST

28. Piknik Slovenske moške zveze na Brae Burn prostorih, 25000 Euclid Ave.

28. — Društvo sv. Križa št. 214 KSKJ priredi piknik na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

SEPTEMBER

3. — Društvo sv. Ane št. 4 SDZ plesno veselico v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

24. — Podružnica št. 32 SZS ima plesno veselico v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

24. in 25. — Praznuje Slovenski dom na Holmes Ave. 30 letnico svojega obstoja.

OKTOBER

16. — Oltarno društvo fars Marije Vnebovzete priredi "Card party" v cerkveni dvorani.

22. — Podružnica št. 47 SZS priredi "Autumn Dance" v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti. Igra Lou Trebar orkester.

28. — Pevsko društvo Zvon

MALI OGLASI

Christiana Lodge and Cottages
Edwardsburg, Mich.

The Lodge has 30 rooms, with connecting shower and toilet. There are 17 cottages with private shower and toilet. Central dining room with American-European cooking.

CHRISTIANA LODGE
DOMINIC KRASOVEC, Prop.
Phone 9126F5
P.O. Edwardsburg, Mich.

priliki 35 letnice svojega obstanka. Koncert bo v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti.

Hiša za 1 družino

Semi-bungalow 7 sob na E. 107. St. blizu St. Clair Ave.; furn. na vročo vodo z gretjem na plin, vsa hiša izolirana, zimska okna in vrata, garaža. Za pojasnila pokličite PO 1288. Cena zmerna. (101)

Stanovanje iščejo

Štiri odrasle osebe želijo dobiti 5 ali 6 sob. Kdor ima kaj naj pokliče EX 3738.

(102)

1893

1949

NAZNANILO IN ZAHVALA

Zalostnega ter potrtega srca naznanjam vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je preminul dobri soprog in skrbni oče

Louis Evan Elliott

ki je previden s svetimi zakramenti zaspal v Gospodu dne 21. aprila 1949.

Naš dragi pokojnik je bil rojen 15. novembra 1893 v Chicagu, Ill.

Pogreb se je vršil dne 25. aprila 1949 iz Frank C. McGinty pogrebnega zavoda na Superior Ave. v cerkev Sv. Filip Neri na St. Clair Ave. Po pogrebnih sv. maši zadušnici, katero je opravil preč. g. Rev. James P. Brennan, D.D., ob asistenci č. g. Rev. Charles Donovan in Rev. J. Leo Brennan, amo ga položili k zemeljskemu počitku na pokopališču Kalvarija.

Na tem mestu se prav iskreno zahvalimo č. g. Rev. Charles Donovanu, ki je pokojnika previdel s svetimi zakramenti. Za to naj mu dobri Bog obilo povrne in poplača.

Dalje se zahvalimo preč. g. Rev. James P. Brennan, ki je opravil sv. mašo zadušnico in druge pogrebne molitve. Tudi njemu naš iskreni Bog plačaj.

Dalje se zahvalimo č. g. Rev. Charles Donovanu in Rev. J. Leo Brennanu za asistenco pri sv. maši.

Naša iskrena zahvala vsem, ki so darovali toliko lepih vencev kot znak prijateljstva in priznanja, ter pokojnika ozaljšali, ko je počival na mrtvaškem odru. Enako se zahvalimo vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo opravile za mir in pokoj njegove duše. Prav tako se zahvalimo vsem številnim prijateljem in znancem, ki so prišli pokojnega kropiti, ko je počival na mrtvaškem odru, ter molili za njegovo dušo.

Dalje se zahvalimo vsem, ki so dali na razpolago svoje avtomobile na dan pogreba brezplačno.

Iskrena zahvala tudi tem, ki so pokojnika večkrat v času boleznih obiskali v bolnišnici.

Zahvala Holy Name Society in Rev. C. Donovanu, ki so molili rožni venec ob krsti.

Zahvala Davis Can Co. za obiske, za vence in za sv. maše.

Dalje se zahvalimo vsem za izraze sožalja bodisi pisмено ali ustmeno.

Zahvala vsem onim, ki so se udeležili pogreba, zlasti sv. maše ter pokojnika spremili na pokopališče vse do njegovega groba.

Končno se zahvalimo prav vsem, ki so nam kaj na ta ali oni način pomagali, nas bodrili in tolažili. Vsem prav iskrena hvala.

Zahvala tudi pogrebniemu zavodu Frank C. McGinty za vzorno vodstvo pogreba ter vso postrežbo.

A Ti, dragi soprog in ljubljeni oče, počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška gruda; duši Tvoji blagi pa želimo večni mir in veselje v družbi izvoljenih.

Truplo zdaj naj mirno spi, duša v večnosti živi, dokler da trobente glas, spet zbudi življenje v nas.

Zalujoči ostali:

EMILY M. ELLIOTT, soproga
ROBERT L. in RICHARD L. ELLIOTT, sinova
MARGARET ELLIOTT, sinova

Cleveland, O., 23. maja 1949.

G. WHISKERS

ALI STE PREHLAJEN?

Pri nas imamo izborni zdravilo, da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug
15702 WATERLOO RD.

Rabljena Frigidaire električna ledenica

v dobrem stanju
Cena samo \$65.00

Norwood Appliance & Furniture
6202 ST. CLAIR AVE.

Baragove Knjige za leto 1949 so izšle!

Knjige so sledeče:

1. "BARAGOVA PRATIKA" za leto 1949
2. Knjiga: "S POTOV ZIVLJENJA SLOVENSKEGA NARODA"

Obe knjigi skupaj staneta—\$1.50

Vsebina obeh knjig je bila navedena v dnevnih in tednikih. Zelo zanimivi knjigi sta obe. V kratkočasje, pouk in v razvedrilo vam bosta. Tiskanih je le omejeno število. Hitite z naročilom, da ne boste pozni. Naročnino za knjige je poslati v Money order, ali bančnem čeku na:

BARAGOVA PRATIKA

1857 W. 21st Place

Chicago 8, Illinois

OBLAK MOVER

Naša specijalnost je prevažati klavirje in ledenice. Delo garantirano in točna postrežba. Obrnite se z vsem zapuščanjem do vašega starega znanca

JOHN OBLAK

1146 E. 61. St.

HE 2730

1890

1947

V BLAG SPOMIN

DRUGE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA DRAGEGA SPOROGA IN OČETA

Andrew Kotnik

Ki je zaspal v Gospodu, dne 23. maja 1947.

Sliko Tvojo dragi preljubljeni, vedno še v srcu mi nosimo, kar na svetu nam drago je, solze pa zalivajo naše oči, ko še dve leti Tebe med nami ni. kdo pozablja sploh na Tebe bo.

Toda enkrat pa pride dan, ko spet združili se bomo vsi, tam v božji slavi rajski vrtovi v presrečnih nebesih; nad zvezdami.

Tvoji žalujoči:

FRANCES KOTNIK, soproga;

HÖRE, ZETJE in VNUKI

Cleveland, Ohio, 23. maja 1949.

1899

Beseda zahvale

1949

Čas tako hitro beži. Vse od slavnostnega dneva naprej premišljujeva in iščeva besedi, s katerimi bi najlepše in najpopolneje izrazila zahvalo vsem za izredne pozornosti, ljubeznjivosti, izraze naklonjenosti in prijateljstva, za vse dobre želje in darove, ki sva jih bila deležna ob priliki najinega praznovanja, ob petdesetletnici življenja v zakonski skupnosti.

Zahvala bi morala biti taka, da bi izrazila vso najino iskreno hvaležnost, vse veselje in vse zadovoljenje, ki sva ga imela; bi morala biti taka, da bi izrazila vsaj toliko prisrčnosti in iskrenosti, kot so nama jo izkazovali vsi, ki so nama čestitali in voščili srečo.

Težko je to napisati, saj imajo še umetniki težave in se mučijo kako bi prav izrazili svoje občutke, razpoloženje in hotenje, kako pa naj midva to dobro opravi? Ne preostaja drugega, kakor da iz priproste srca iskreno poveva in vse poprosiva za prav tako iskreno razumevanje.

Ob petdesetletnici sva prav posebno izrazito čutila koliko hvaležnosti sva dolžna predvsem Bogu. Posebna milost in dobrota božja je doživeti tak jubilej. Bog nam je življenje dal in on z njim razpolaga. Vzdržuje ga On, ohranja ga nam On. Vsak hip našega življenja je Njegova dobrota, vsaka drobtina sreče in uspeha je Njegov dar. V Svojo čast nas je ustvaril, zato da bi izpolnjevali Njegovo voljo, nas je ohranil pri življenju. Vsak življenjski jubilej je in mora biti predvsem v poveljanje Njegovemu Imenu, mora biti slavje hvaležnosti ubogega človeka — Stvarniku.

Slovenci imamo tako lepe izreke, ki vse povedo: Hvaljen bodi Bog! Hvaljeno bodi njegovo presveto Ime! Hvala Bogu!

Ko sva ob petdesetletnici mislila nazaj na leta, ki so tako brž minila, sva bila za nekaj trenutkov v svojih spominih spet otroka. Naj tudi to kar poveva. Bila sva ob materi in očetu, slišala jih, kako so klicali, opominjali, grajali, nauke dajali in nas vzgajali. Videla sva se, kako sva rastla ob njih, pred očmi sva imela, kakšna sva bila z njimi, ko sva bila razposajena ali dobra. Hvaležen spomin na starše je redno in vedno z nama. Zelo sladk je spomin, če pove, da smo kdaj kaj storili kot dobri otroci, da smo jim kdaj pokazali hvaležnost in spoštovanje, da so nas bili veseli. Na drugi strani pa zelo boli spomin, kadar pove, da jih nismo ubogali kakor bi jih morali. Ta spomin kliče k poplavljanju, k zadoščevanju, k molitvi za dobre roditelje. Blagoslov staršev je prva in najboljša dota otrok, vsako razočaranje, ki smo jim ga povzročili, pa je prva huda škoda, ki smo jo v življenju napravili. Za Bogom prva hvala materi in očetu.

V svetih knjigah je zapisano, da človek zapusti starše in gre za zakonskim tovarišem. Bog nama je tudi v tem oziru dal srečo. Petdeset let življenja potrjuje, da je bilo res tako. Z združenimi močmi, s složnim delom, s skupnim prenašanjem hudega in dobrega sva dosegla uspehe v vsem najinem udejstvovanju. Napredovala sva v trgovini, napredovala je naša družina, utrjevalo se je naše ime v socialnem življenju, da sama ne veva zakaj in kako je to prišlo.

V družini sva bila blagoslovljena. Otroci so rasti v zdravju in napredku. Šolala sva jih in jima skušala dati kolikor mogoče dobro vzgojo. Takrat so se nam zdela dolga tista leta in velike žrtve potrebne za ta namen. Toda toliko bolj živo sedaj vidiva, da je bilo to nujno potrebno in da je vse, kar je naloženo v dobro vzgojo mladega rodu, najkoristneje naloženo in prinaša staršem in otrokom najprej in najbogatejše sadove.

Ob petdesetletnici poroke, v visoki starosti, se hvaležna in vesela ozirava na venec novih družin okrog sebe. Zahvaljujeva se jim za skupne uspehe, zahvaliva jih za vse, kar so nama dobrega storili, zahvaliva za vso ljubezen, posebej pa še za vse tisto, kar so nama naklonili ob zlatem jubileju.

Najiskrenejša hvala vsem Vam dragi rojaki in rojakinje, Slovenci in Slovenke v Clevelandu, v Ameriki in drugod. Vsem, ki ste se naju spominjali, ki ste na najino slovesnost prišli ali v duhu z nama bili, vsem naj Bog vsako ljubeznjivost stotero poplača.

Res, številne množice prijateljev in znancev, iskrenih voščilcev sva imela. Množice ameriških Slovencev so nama čestitale in voščile, pa tudi od drugod so prihajala številna pisma in brzojavke. K vsem in vsakemu bi rada stopila, stisnila roko in oko bi bolj povedalo, kako sva vesela in hvaležna, kot pa to zamore zapisana beseda.

V razvoju dolgega življenja, ki se nama sedaj tako kratko zdi, smo se vedno bolj povezali med seboj. Mnogi odlični prijatelji so ob jubileju izrazili mnenje, da je obširno poznanstvo Grdinovih pripisovati nekim posebnim zaslugam. Nama pa se živo zdi, da je vse to življenje samo prineslo. V trgovini je človek nujno navezan na narod v svoji okolici. Trgovec je odvisen od naroda in narodu dolžan. Čim bolj napreduje, tem večji je njegov dolg pri narodu. Kakor roka roko umije, tako je ta vzajemnost med nami rastla in rodila nekaj sadov za slovensko ime v Ameriki, za našo skupnost na raznih poljih. Niso to nikake zasluge. Vse, kar sva storila, je le mali del tistega, kar bi bila dolžna narodu vrniti in še vedno iščeva prilike, da bi zmanjšala ta svoj dolg, pa ga zmanjšati ne moreva. Nasprotno, prav ob zlatem jubileju se nama je ta dolg zopet strašno povečal. Toliko priznanja ste nama izkazali, toliko ste zasluge poveljevali, da spet ne veva, kje bi začela in kaj bi počela, da bi vsaj del tega novega dolga poplačala.

Misliva, da se nisva pregrešila, da bi kdaj o sebi mislila kaj več kot le to, da sva navadna delavca v našem skupnem narodnem življenju, da morava delati za svoje sobrate in sestre, ker je le njihova zasluga, da je naše ime med odličnejšimi imeni med nami. Vse, kar smo, smo postali radi zavednosti in naklonjenosti našega naroda.

Prav zato sva želela in so želeli vsi najini domaći naj bi naše praznovanje bilo čimbolj samo domače in samo družinsko. Le v cerkvi pred oltarjem smo želeli praznovati zlati jubilej javno z vsemi svojimi prijatelji, vse drugo pa naj bi bilo le v družinskem krogu. Zato nismo kaj posebej vabili, nismo hoteli ljudem povzročati nikakih stroškov, nismo hoteli zunanjih slovesnosti.

Posebna hvala vsem, ki so se udeležili naše zlate poroke v cerkvi. Na prvem mestu iskrena hvala župniku Msgr. B. J. Ponikvarju, Rev. Baragi, Rev. Tomcu za slovesno sv. mašo v cerkvi. Iskrena hvala vsem, ki so slovesno službo božjo poveljali s krasnim petjem in iskrena hvala vsem, ki so z nami bili v cerkvi. Nama in družini je bilo to najmilije in nam je prineslo največ zadoščanja. Drug za drugega smo molili in v tem je bila vrednost zlatega dneva.

Spomnil sem se pri tej priliki zadnjih let, strašnih vojska, krvoprelitja med brati, vse grozne nesreče, ki se je zavalila preko naše stare domovine, odkoder smo prišli. To so bila leta, ko človek nikjer drugje ne more najti miru, samo v cerkvi. Spomnil sem se čudovitih lepih nauk, ki nam jih je v tem času dajal veliki pridigar Msgr. Fulton Sheen, ko je govoril preko radia ob nedeljah popoldne ob šesti uri. On je živo in prepričevalno vabil katoličane naj se zatekamo v cerkve in naj molimo in molimo, da bi strašni dnevi groze prešli, da bi šibo božjo odvrgli od te naše lepe, svobodne Amerike. Na mnoge so njegove besede globoko vplivale. Mnogi, med njimi tudi najodličnejši ljudje, so se spreobrnil. Tudi jaz sem ob teh govorih in pod njihovimi vtisi takrat sklenil, da bom dnevno šel v cerkev, če bom le količkaj mogel. Zato pa sem bil toliko bolj vesel, ko sem vas ob zlati poroki videl v cerkvi v tako obilnem številu.

Pisma in brzojavke mi dokazujejo, da sva ta dan bila deležna toplih molitev tudi še premnogih drugih prijateljev, bratov in sestra od blizu in daleč, ki v cerkev takrat niso mogli. Hvala vsem, ki so se nas spomnili.

Skušala se bova zahvaljevati vse dni svojega življenja. Po onem pravilu, da ne molimo samo takrat ko klečimo in besede molitve izgovarjamo, ampak vselej kadar delamo, kadar dobro mislimo o svojem bližnjem, kadar želimo, da bi mu priklicali božjega blagoslova, zdravje in sreče. To bova skušala delati s podvojenimi silami, da bi se nekaj oddolžila za vse molitve, ki sva jih bila deležna v teh minulih dneh in tednih.

Bodi hvala vsem, ki so nama izkazovali svoje simpatije in izrekli dobre želje v pismih, v krasnih slikah, v brzojavah in na vse druge mogoče načine. Naj vse to ne velja nama osebno, naj se izpremeni v dobro delo ljubezni med nami, ki ima svojo vrednost pred Bogom.

Najbolj sva seveda vesela duhovnih darov. Saj je Rev. Baraga povedal pri oltarju, da se v molitvi ob zlati poroki prosil blagoslova za rodbino tja do četrtega kolena. Koliko blagoslova ste nam naprosili, koliko božje dobrote. Ni zahvale, ni hvaležnosti, ki bi naju mogla oddolžiti za vse to. Vračala bova kolikor bova mogla s tem, da bova iz vse svoje duše prosila božje ljubezni za vse.

Pa se morava zahvaliti tudi vsem tistim, ki so nam prinesli materialnih dobrot in še denarnih darov na dan in ob priliki zlate poroke. Bova poskrbela, da bo vse uporabljeno za katoliške dobrodelne namene. Saj je mnogo, mnogo revežev, ki se obračajo na nas, ker so sami vsled strašnih povojnih razmer brez moči. Ti siromaki bodo deležni Vaših daril in pa organizacije in ustanove, ki se ukvarjajo s katoliško dobrodelnostjo. Pa bo dobro delo zopet rodilo nove molitve za Vas iz src vseh tistih, ki jih bodo prejeli. Pa bo nov blagoslov prišel zopet na nas vse. So taki časi, da prav v tem oziru, v pogledu katoliške in bratske dobrodelnosti, moramo biti posebno zgledni.

Vztrajajmo in ne nehajmo, da bomo zmanjšali število tistih Slovencev, ki so trdi za vse klise trpečih. Niti svojim krvnim sorodnikom ne verjamejo in ne pomagajo. Pogosto vidim žalostne zglede. So med temi sobratje in sestre, ki so jim njihovi sorodniki in prijatelji pomagali, da so prišli v Ameriko. Iz revnih razmer v starem kraju so se tukaj opomogli, so, da tako rečem, v ameriških razmerah obogateli, imajo sedaj svoje sorodnike v begunstvu pa nečejo slišati njihovega obupnega klica naj jim pomagajo, da bi mogli priti sem za njimi, ko sicer ne morejo nikamor. Zal imamo sorodnike med nami tu, ki se za svoje sorodnike in svojo kri ne zmenijo, čeprav bi se morali drugim sorodnikom zahvaliti za vse dobro, ki so ga nabrali v Ameriki. Bojim se, da bodo enkrat silili strašno sodbo: Nehvaležen si bil, hlapec, usmilil sem se te, ko si me prosil, pa se nisi usmilil prošnje svojega brata. Kadar je človek petinsedemdeset let star ni čuda in je treba, da misli na smrt in sodbo, pa mi je prišlo to na misel zase in za druge. Ne nehajmo in vztrajno darujmo, da zmanjšamo bolečino svojih bratov in da zmanjšamo število tistih, ki so usmijeni do svojih bratov.

Zahvaljujeva se za cvetlice. Cvetlice v hiši so znamenje veselega praznika, veselega dogodka. Po mojih mislih so cvetlice za to, da razveseljujejo naša srca. S cveticami povemo česar z besedami ne bi mogli. Že večkrat sem premišljal, da bi v oporoko zapisal, da kadar bo meni zazvonil mrtvaški zvon, naj ljudje nikar ne nosijo cvetlic. Za ranjkega nimajo pomena, za hišo tudi ne, ker je žalostna. Cvetlice nesimo bolniku v bolnišnico, da ga tako oveseli, da mu tužno bolniško ozračje okrasimo. Nismo kar največ cvetlic v cerkev na oltarje, pred svetle podobe, v kapelice. Ob naših praznikih tudi s cveticami častimo, tudi s cveticami molimo, tudi s cveticami Boga prosimo. Za Božič, za Veliki teden in Veliko noč, za Majnik in druge cerkvene slovesnosti naj bodo slovenske cerkve polne cvetlic, nikjer niso lepše kot v cerkvi in nikdar niso bolj na svojem mestu kot na velike praznike Gospodovih dni.

S cveticami okrasimo vse naše življenje. Milino srca in lepoto naših duš izražajo. Za življenjske jubileje so cvetlice zelo primerno darilo, ki povzroča veliko lepega veselja. Hvala vsem, ki so naju obdarili s cveticami.

Kar vidite ljudi na levi sliki ob priliki najine poroke pred petdesetimi leti, ni razen naju, nobene več med živimi. Le sama sva še ostala in dočakala to lepo starost in zlati jubilej. Kdo ne bi bil hvaležen, kdo ne bi bil srečen Za milijone in z milijoni ne moreš niti za trenutek podaljšati življenja. Naj gre Njemu, ki je nama življenje tako obilno odmeril, vse čiščenje, vsa hvaležnost, vse dobro, kar se je zgodilo in storilo ob priliki tega jubileja.

Prepričana sva, da bodo otroci, posebno tisti, ki vodijo podjetja naprej, hodili po istih potih in bodo skušali deliti z narodom vse in težke dni. Vedno jih učiva, naj naju posnemajo v tem, kar je dobrega in vrednega vezano z najinimi imeni, napake najine in slabosti naj pa pozabijo, da bodo boljši kot sva bila midva.

Še zahvala časopisom, ki so nam in o nas napisali toliko lepih reči, da sva se čudila, kje so jih dobili in odkod so jih pobrali. Posebej se zahvaljujeva "Ameriški Domovini," kjer uživamo vedno prijazno gostoljubnost, da moremo povedati javnosti, kar bi radi in ki je naša svobodna govorilnica, v kateri lahko vedno povemo kar mislimo in kakor želimo.

Poleg te zahvale boste prejeli tudi še posebno zahvalna pisma in odgovore na voščila, darila in poklone. Vse bo počasi prišlo na vrsto.

To zahvalo sem napisal v svojem imenu, v imeu svoje ljubljene soproga in nama obema tako mlilih sinov in hčera ter njihovih družin, posebej pa še našega gostitelja dragega zeta dr. Perka.

Naj posebej še podčrtava zahvalo vsem tistim društvom in organizacijam, ki so uradno na svojih sejah sklenile in izrekle čestitke in voščila. Vseh se s hvaležnostjo spominjava in kar nama bodo moči dovoljevale, bova skušala to svojo hvaležnost v dejanju izkazovati.

Mr. in Mrs. Anton Grdina, Sr.